

Hoće li kazna što je odlukom država svijeta stigla Srbiju i Crnu Goru napokon zaustaviti napadaje na Hrvatsku i Herceg-Bosnu?

1.

Čim je stigla vijest o pravednoj odluci, zagrebački je "Večernji list" anketirao građane. Na gornje je pitanje potvrdno odgovorilo 32% pitanih, određeno 58,1%, a 10% anketiranih tvrdi da odgovor ne znaju. Ne bude li kazna učinkovita, blizu 65% ispitanika predviđa vojni napadaj snaga Ujedinjenih naroda na srpskoga agresora koji se svojom zločinidbom odmetnuo od zakona zajednice naroda i država svijeta.

Stvoren je određeni obzor očekivanja. U njemu vlada napeto iščekivanje konačna raspleta protimbe zločina i pokrenute kazne svijeta. Prosudbe o više nego pukoj tehničkoj strani intervencije snaga UN moraju uzeti u obzir to što je mjerljivo u međusobnu odnosu vojnih snaga. One moraju osvijestiti i neke nemjerljive, ali za razumijevanje nastale situacije značajne činjenice.

2.

Povrh svega je nezaobilazno pitanje: o čemu je riječ sada, i nadalje, na prostorima maligna širenja zla, a treba napokon i jasno reći - zla što ga je puškom i riječju učinio veći dio srpskoga i crnogorskoga naroda.

Mnogi su Srbi i Crnogorci uvjereni da pripadaju izabranu narodu; da je općenito i naširoko poznato kako su pobjednici u ratu gubitnici u miru; da je "vascijeli" svijet od uvijek protivu njih.

Nije ih malo što prijetvorno žmire dok njihovim cestama promiče opljačkano blago Hrvatske. Prave se da ne vide uplakana lica

u autobuse potpranih, opljačkanih i izgnanih Hrvata. Oni naravno ne znaju da je nedaleko njihova pitoma sela pravi konc-logor prepun susjeda im Hrvata. I tisuće ranjenih Srba i Crnogoraca s duge hrvatske fronte još šute. Za svoje rane oni optužuju "izdajnike" koji zavrijeđuju najtežu osudu zato što rat nisu znali dobiti, pak ne zato što su bojnim trubljam - još za "dogadjanja naroda" - najavili pohod na mirna hrvatska naselja.

Srpski i crnogorski priopćajni sustavi godinama navode ljude na zločinidbu. Ali i otprije je, već stoljećima, znano i epskim je jezikom prešućivano: što je cijelome svijetu najobičnija pljačka, to je crnogorskim brdanima ratni plijen "junačkih detića", eto i sada osvojen dolje u bogatim Konavlima. Pozornom motritelju srbo-crnogorskog igrokaza posve je jasno: u isti ptičji rod spadaju srbijanski "Beli orlovi" i dio Crnogoraca znanih pod imenom "Bjelaši". Dobar će motritelj upamtiti to. Jer, uskoro će neki i pod teretom neoborivih dokaza zaniijekati isto zločinačko rodoslovlje. Opakom bolešću zahvaćeni srpski i crnogorski narod jesu odgovorni za svoje zločinidbe, iako svoju odgovornost nijeću. Oni još skreću pogled s vlastite krivice na "izdaju", "boljševizam", "urote", "četvrti Reich", "Vatikan", "fundamentalizam muslimanski", i tako redom u beskraju nizu tvorbi griješne svijesti. Ni nakraj im pameti nije pomisao o vlastitu pogansko-pravoslavno-svetosavskom i mitom prožetom fundamentalizmu. U njegovu "pravost" i "svetost", u njegova Svante-Vida, poganskoga boga rata, evo više od godinu dana "kamom i džebanom" nastoje jednom i za uvijek uvjeriti Hrvate i Muslimane.

Ta svijest ne stavlja u pitanje vodeća svoja načela, iako posljedkom njihove provedbe podnosi nevolje gospodarske, prometne, kulturne i športske izolacije. Ona se još ne može zagledati u sebe i osloboditi se predrasuda zahvaljujući kojima je postala europski parija. Takva onesposobljenost i nezrelost svijesti bitan je čimbenik i sastavnica je prigode u kojoj se pitamo o učinkovitosti viševersne blokade. Može li ta svijest čuti i, ako čuje, može li ona razumjeti što joj svijet poručuje? Što će ona izabrati: Svante-Vida ili mir kao naravan način života?

3.

Četiri desetljeća priprema za "svenarodnu obranu" napunila su javna i skrivena skladišta razornim sredstvima pretežito na prostorima što ih napućuju Srbi, uglavnom uz prometnice koje Srbi nadziru, pokraj zrakoplovnih vojnih luka što su ih do jučer čuvali specijalci iz krajeva u kojima se uporaba tri padeža nepodijeljeno smatra dobrom pismenošću.

"Niški specijalci" nisu rubna pojava. Njihovo je djelovanje znakovito za razumijevanje same biti neprilika u kakve je dopala Srbija. Dobro je prisjetiti se: iz tih krajeva, i južno od njih, krenuli su Miloševićevi partijski, potom za mitinge ugodeni i napokon za uništenje svega nesporskoga pravi kadrovi! Poseljavanje gradova pretežito seljačke Srbije bio je uvjet provedbe Miloševićeve muklo izgovorene bojne lozinke: sve je dozvoljeno! Institucionalno i vainstitucionalno, mirnim sredstvima i nasiljem, pod stegom zakona - ako odgovaraju "protubirokratskoj revoluciji" - i posve proizvoljno, ako se drži da je to njezin interes. A vožd je na Gazimestanu, pred milijun "sve samih Miloša Kobilića" - dok se pod vrelim suncem širio ljuti vjnoj znojem i rakijom natopljene mase - javno obećao ratne sukobe! Između mesnatih, šećernom bolešću, nagriženih usana vožda, iz njegove izbačene diktatorske čeljusti, naviješteno je još jedno uranjanje Srba u mitske prostore svoje prošlosti.

Znao je taj najveći balkanski palikuća (kako ga je prije nekoliko godina nazvao Joža Horvat): kada srpski narod uroni u svoj ideologijom i osvajačkom politikom prožeti mit, kada mu pričin zbilje postane zbiljom samom, tada srpska država više nema susjeda. Takva Srbija zna samo za neprijatelje. U duboku strahu pred suvremenom Europom demokratskoga tijeka i demokratskih ustanova, te ustrajna njegovanja rasudne moći ljudskoga uma, srpski se Barbarogenije isprva povukao u sebe. Kada je nakupio kritičnu masu snage podobne za preobrazbu u razornu silu, prezirući svaku uljudbenu stečevinu Europe, staje pod stjegove i tugove svojih mitskih predšasnika: razara i pustoši dok se uljudena Europa ne pribere. Njeno pribiranje Hrvatima je bilo beskraju dugo. No postignuća toga spora tijeka postala su iznimno važnom odrednicom situacije u kojoj sebe i sve ljude pitamo o zločinidbi i

Zločinidba i kazna svijeta

Napisao: dr. Ivo PAIĆ

Hoće li kazna što je odlukom država svijeta stigla Srbiju i Crnu Goru napokon zaustaviti napadaje na Hrvatsku i Herceg-Bosnu?

Dok je mit glavni prostor kretanja srpske državotvorne misli i stajalište razumijevanja prošlosti, sadašnjosti i budućnosti - trajnije mirna suživota na ovim prostorima nema.

praveđnoj kazni što ipak sustiže srpskoga Barbarogenija.

Zbiva li se ovih dana nešto u nutrini Barbarogenija?

Vjerojatno!

Izvana gledano promjena nema: duhovni otac srpskih zlodjela (i sadašnje nevolje toga naroda koji mu je lakomo povjerovao), predsjednik tzv. Savezne republike Jugoslavije, u pristupnoj riječi zbori o skrbi "Jugoslavije" za srpski narod što ga životno ugrožavaju "ustaše" i "fundamentalisti islamski". Dobrica Ćosić je književnik duboko zagledan u sudbu i dušu srpskoga naroda i u njegove vođe: taj "Tolstoj srpske književnosti" uvjerava čitatelja da vojvoda Mišić dobro smišlja ratnu operaciju jer *misli srpski*, pak ne zato što se upire na *logiku i stegu ratne vještine* kako se ona njeguje u francuskoj vojnoj akademiji! Hoće li Ćosić, može li pisac "Vremena smrti", pogledati preko plota "univerzuma" tamo neke Radevine, te tako pokazati bolesnu narodu put iskupljenja i dati mu nauku *života* suprotiva nauku *smrti*? Ura svjetskog strpljenja je pred posljednjim otkucanjima. Odgovor neće dugo čekati. Na provjeri je i dostojanstvo Zapada

4.

Europa se uglavnom pribrala. Ujedinjene Američke Države su prešle Rubicon vlastita oklijevanja. Ono je i predugo trajalo unatoč spoznajama Washingtona da Europa nema ustanove za brzo postavljanje nesavladive prepreke srpskome agresoru. A stanovita očitovana razjedinjenost Europe je posljedak i velikih mijena svijeta. U njima raste i samosvijest najjačih europskih država o vlastitu mjestu primjerenu udjelu u oblikovanju našega doba. No rasprave su ipak privedene pogubnu *pravorijeku zbivanjima od Gazimestana do Sarajeva*. Postaje naširoko jasnim: Gazimestan ima simboličku vrijednost najave apokaliptične najezde mitskih, bizantskih, još rodovski i plemenski odgajanih konjanika na europski katolički državni prostor Hrvatske, a sadističko uništavanje Sarajeva i Mostara jest napokon ta brahijalna bradata sila oslobođena legitimacijskih obzira i prikrivanja svoje biti: uništavanje radi uništavanja svega što nije uvučeno u ideološki i mitsku ideosferu srpskoga Barbarogenija. Strahote su učinjene pod ravnateljskom palicom suicidnoga vožda. Zločin je zadan čim je prijeteći rečeno

"svi Srbi moraju živjeti u jednoj državi". Je li snagama kazne svijeta posve jasan doseg te izreke pod kojom su pokrenute srpske mase?"

5.

Svojim tehničkim značajkama oružje srbo-crnogorske vojske bilo bi moderno približno do početka sedamdesetih godina. Danas je ono uz svega nekoliko iznimaka, u cijelosti zastarjelo. Blizu dvije tisuće tenkova (do 300 M-48), približno 1.000 oklopnjaka, oko 2.000 topova i haubica, 200 VBR uređaja, šest i pol tisuća minobacača, tisuću i petstotina netržajnih topova, nekoliko raketnih zemlja-zemlja bitnica, 400 mahom zastarjelih zrakoplova (modernim se uvjetno mogu nazvati 16 MIG-29), zatim u malu moru stiješneno brodovlje ugroženo s otoka, obale i vanjskoga državnoga hrvatskoga mora - eto, to je prema stranim izvješćima glavno oružje napadaja na hrvatski, zakratko na slovenski, te sada bezobzirmo na hrvatski i muslimanski narod u Herceg-Bosni.

Srpsko-crnogorski bojni stroj je na osebujan način učinkovit.

Najveće učinke postiže napadajem na velike nepokretne ciljeve sa sigurna razmaka. Dakako, to su ljudska naselja. Također su to, mada znatno manje, postrojbe u slabim utvdama i bez oružja za premošćivanje tih 5-7 kilometara s kojih gađaju minobacači, tridesetak kilometara njima daleki dalekometni topovi i do 50-tak kilometara udaljeni potomci ruskih Kačuša - VBR uređaji. Čim je na dijelovima fronte mlada Hrvatska vojska stvorila kakvu-takvu topničku ravnotežu, srpskome je napadaču zapriječeno izravnim *srazom nadmoćna hrvatskoga ljudskog čimbenika* i srpskih na pljačku i nasilje, pak ne na bojno djelovanje potaknutih postrojbi. U takvim okolnostima Hrvati pobjeđuju. U njima ono toliko puta slušano srpsko-crnogorsko "žeži" i "oderi" nije učinkovito.

Ako "srpska artiljerija" - o čijoj se slavi Hrvatima propovijedalo osamdeset godina - malaksava pod navalom već iskusnih bojovnika s ove i one strane Save, te s ove i one strane Neretve, pa već s obje strane rijeke Bosne, ostaje li uopće pitanje: kako bi se tukli potomci gubitnika u Kosovskom boju o čijoj je šestotoj obljetnici visoko dignuta zublja palikuća na prostorima bivše Jugoslavije?

Jednostavan je odgovor: nikako!

Oni u tučnjavi ne bi sudjelovali. Naprosto bi bili tučeni. Napadnuti oružjem što je već iskušano u "Pustinjskoj oluji", bili bi u trpnom stanju. Ne bi dospjeli u izravan bojni odnos s takvim oružjem. Također, u sraz ne bi dospjeli vojnici Ujedinjenih naroda i srbo-crnogorsko-četničke postrojbe i skupine fašista što o vikendu prelaze Drinu i pustoše dobru zemlju Herceg-Bosnu. To primjerice znači: točna je tvrdnja američkoga generala da za nadzor nad sarajevskom zračnom lukom treba desetak i više tisuća vojnika; shvatimo to ovako: desetak tisuća vojnika oru-

žanih snaga suverene države Bosne i Hercegovine uz sinhronizirano djelovanje zrakoplovstva snaga intervencije po topničkim i oklopnim položajima srpske vojske.

6.

Srbija i Crna gora, bivša JNA i srpske naružane skupine u Herceg-Bosni - nemaju nikakva odgovora na više mogućih izazova snaga kazne svijeta. Napadajem, recimo, vojnih postrojbi NATO-a ovaj bi se razmak znatno povećao. U vremenskoj dimenziji sve bi bilo nedohvatljivo srbo-crnogorskoj vojsci. Beznadežno bi kasnila u presudno važnoj bitci za informacijama temeljem kojih se uopće može odlučivati: njezini sustavi motrenja i obavješćivanja nemaju ni približno

Strahote su učinjene pod ravnateljskom palicom suicidnog vožda. Zločin je zadan čim je prijeteći rečeno "svi Srbi moraju živjeti u jednoj državi". Je li snagama kazne svijeta posve jasan doseg te izreke pod kojom su pokrenute srpske mase?

tako razvijene rubne "senzore" kakvi štite, obavješćuju i suvremenom obradom usmjeruju bojnu moć snaga svjetske kazne. Nadalje, njezini MIG-29 već znatno zaostaju za modernim zrakoplovima NATO-a i sustavima usmjerivanja letjelica. "Pustinjska oluja" je model kažnjavanja opasnih silnika čije uzorite likove dobro pamtimo iz mnogih minulih masovnih razaranja i stradanja ljudi. U obuhvatno polje takva modela zacijelo bi i bez ikakva izgleda ušle i Srbija i Crna Gora, te njihovi gospodarski, prometni, opskrbeni i izravno vojni potencijali.

7.

Svemu treba dometnuti:

dio je bojnih efektiva srbovojske uništen; značajan je dio u rukama Hrvatske vojske i hercegbosanskih boraca; vojna je sila napadača razvučena na široku prostoru Srbije i Crne Gore; Kosovo, Sandžak, dio Vojvodine, obrana šireg područja Beograda, granica spram Bugarskoj i Republici Makedoniji;

mного je toga rastegnuto duž tisuću kilometara hrvatske fronte; ubojna sredstva bivše JNA, čije otonce sada oslobadaju uglavnom četnici, ruše naselja u osamdeset BiH općina zahvaćenih ratom.

Srpsko-crnogorska vojska se razvukla na prostoru koji cijedi njezinu snagu i rastvara nekad snažnu "armadu" u bezbroj malih i sve slabije povezanih dijelova što već ratuju metodama seoskih pljačkaških skupina. Za

njima kreću "špediterska kola", a potom prepuna "plijena" razvoze po srpskim i crnogorskim selima i "vašarima" trudom i mukom stečena dobra Hrvata.

Pa nadalje: bitno je ograničena pokretljivost te vojske. Upornom provedbom vojno-političke i geopolitičke *pogrešne strategije* i naravno posljedom uvjerljiva djelovanja Hrvatske vojske, a u Hereceg-Bosni HVO i TO BiH, ona je izgubila početnu operativno-strategijsku prednost. Šahisti bi rekli: više ne vode bijele figure. Ona ne uspijeva na široku operativno-strategijskom prostoru povezati pokret i snažan udar. U neskladu su želje i mogućnosti srpsko-crnogorskoga napadača:

Prvo, Srbija pod blokadom nema što poslati u "srpske krajine".

Drugo, sve slabija je njezina politička potpora tim quasi državama jer su vladajuće elite tzv. Jugoslavije zabavljene sobom i pritiscima što vode delegitimiranju "Jugoslavije" u svijetu.

Treće, vojnički je najupečatljivije i najdalekosežnije: nema ni jedne posve slobodne prometnice iz Srbije i Crne Gore prema Banja Luci i Kninu! Oslobođeni Mostar, Stolac, Ravno, te neuspjeli prodor napadača prema ušću Neretve i Neumu, uz napredovanje hrvatskih postrojbi obalnim dijelom do Župe dubrovačke - pretvorili su "SAO Istočna Hercegovina" u stupicu iz koje se može pobjeći samo natraške u još siromašniji Nikšić. Na sjeveru, u Posavlju, u grozdu hrvatskih općina, *bije se odlučan boj*. Ako četnici ne osvoje prometnice što vode od Bijeljine do Banja Luke, odnosno od Višegrada preko Kalesije, Tuzle i Doboja do Banja Luke - doživjet će *strategijski značajan poraz*. On je na vidiku! Kalesiju i Tuzlu drže postrojbe HVO i TO BiH. Dobjoj je okružen. Okruženo je Brčko. Modriča je oslobođena. Hrvati i Muslimani su pregazili rijeku Ukrinu i prešli rijeku Bosnu. I napokon, Sarajevo Srbi nisu osvojili.

Od Splita do nadomak Sarajeva prometnice nisu u srpskim rukama. Četnici vladaju jednim vrhom jezgrovnog petokuta Bosne i Hercegovine: imaju odsječenu Banja Luku, iz Mostara su protjerani, u Sarajevo ne mogu, Tuzla se ne da.

Tko je, dakle, u strategijskom okruženju? Radoznali čitatelj može to doznati slušajući sada banjalučko-kninske jadikovke i vapa je. Čuje ih i srbijanski slušatelj/gledatelj koji - unatoč svim činjenicama - možda i dalje vjeruje u nepobjedivost "srpskoga oružja". Ako se napadač izvuče iz neprilika, to neće biti njegovom zaslugom.

8.

Nedavna je čistka generala naširoko tu-maćena u nas i u svijetu. Malo je gdje pisano o nečemu što je osebjuno za stanje te vojske i za njenu uporabu u ratu. Među umirovljenim generalima bilo je i visoko školovanih i nedvojbena nadarenih zapo-

vjednika. Takvi vojnici nisu više potrebiti Miloševiću. Na njihova su mjesta dospjeli ideologijski korjenito isprani, operativno-strategijski nesposobni i neobrazovani oficiri.

Ova je bitna dimenzija vojničkoga zanata srbovojsci postala nepotrebnom, čak štetnom. Uništavanje Hrvata i Muslimana, stvaranje etnički čistih područja, obilježavanje granica tzv. Srpske Bosne i Hercegovine, tzv. srpskih krajina u Hrvatskoj, vojnopolicijsko obuzdavanje Kosova i Sandžaka - sve su to djelatnosti čija je zadaća: zaplašiti, razoriti, raseliti, uništiti, policijski pritegnuti, uzaptiti, gospodarski i priopćajno blokirati i tomu slično. Između ideologijskoga smješnoga uzvika onoga generala: "Ja sam humanist.!" (dok pod stražom drži predsjednika svjetski priznate BiH) - i zbilje vođenja rata postoji provalija. Za ocjenu djelovanja te vojske nisu znakovita vojna djelovanja, nego upravo to da *ona više ne djeluju vojno*. Na djelu je podređivanje logike i same naravi vojnoga djelovanja zločinačkoj mitsko-ideologijskoj upravljenosti na razaranje kao takvo! Vukovar je

Srpsko-crnogorska vojska se razvukla na prostoru koji cijedi njezinu snagu i rastvara nekad snažnu "armadu" u bezbroj malih i sve slabije povezanih dijelova što već ratuju metodama seoskih pljačkaških skupina.

bio prvi primjer pobjede mitske osvajačke svijesti nad razboritošću vojnoga djelovanja. Danas je to Sarajevo.

9.

Na pitanje da li je tehnički izvodljiva vojna intervencija, odgovor je posve potvrđan, a o izravnim učincima te intervencije približno se može odgovoriti:

ona bi mogla razoriti baze i glavne putove opskrbe srpsko-crnogorske vojske oružjem, streljivom i pogonskim gorivom; mogla bi razoriti glavne sustave veza; lagano može uništiti skupine oklopnih snaga, raketna postrojenja protuzračne obrane i raketna postrojenja zemlja-zemlja; bez većih teškoća može umrtviti ratnu mornaricu na malu prostoru Boke Kotorske.

Pod pretpostavkom povećanja intenziteta bojnih djelovanja ta flota bi bila uništena jer nema nikakva manveraskoga prostora u zaljevu koji je manjem broju brodova pribježište, a zastrajeloj floti mišolovka. Razložno se može ustvrditi: strogoni blokadom

zračnoga prostora letjelice srbovojske ne bi uopće mogle uzletjeti. Bude li se vojno interveniralo, redosljed i intenzitet napadaja nije lako predvidjeti. Samo se može reći: cjelokupna priprema nastoji izbjeći neke lako predvidljive poteze. Ona računa i sa šokom iznenađenja, s lažnim napadajima, prividno glavnim smjerovima vojnoga udara i sl., o čemu dakako moraju razmišljati državna vodstva Srbije i Crne Gore: da li će biti vojne intervencije, ako će je biti kako će se ona širinom prostiranja i intenzitetom napadaja odvijati - to su prave zagonetke začetnicima rata u bivšoj Jugoslaviji. Ma kakve bile njihove odgonetke, oni više ne odlučuju o vremenu, prostoru i intenzitetu djelovanja. Što su sebi mogli dozvoliti u prvim mjesecima rata protiv Hrvatske i do prije desetak dana rata protiv Bosne i Hercegovine - to više nije u njihovoj moći.

Na razini krupnih zahvata učinkovitost intervencije nije u pitanju. No gdje je donja granica veličine postrojbi i naoružanih skupina koje bi intervencija pouzdano onemogućila?

U tijek kameleonskih preobrazbi već su davno ušle vode tzv. srpskih krajina i tzv. Srpske republike Bosne i Hercegovine: od pravoslavne, svetosavke, državnosrpske, rodovske retorike do neskrivenih grožnji uništenjem cijeloga naroda (Karadžićeva prijetnja Muslimanima usred narodnoga parlamenta), do izvršenja prijetnji na mnogim stranama za rat nespremljene Bosne i Hercegovine. Ti i takvi ljudi su već izvan zakona! Pretpostaviti se može: oni to uglavnom već znaju. Dokle dopiru granice njihova otpora miru i pravdi, gdje će se zaustaviti njihova zločinidba?

Ako bude vojne intervencije, *ona bi mogla biti podržana i porazom zločinaca u bitkama s oružanim snagama Republike BiH*. U protivnom, mali prljavi rat, veliki terorizam i nasilje nad nesrbima u srpskim krajevima ostat će - s obzirom na to da je očitovan fašizam Srpske demokratske stranke - trajnom odrednicom tamošnjega života. Još nejakta vlast Bosne i Hercegovine proglasila je *ratno stanje*, traži *predaju srpsko-crnogorske vojske* i stavlja *van zakona* "Srpsku državu BiH", kao što i hrvatske vlasti ne priznaju nikakvu "Srpsku državu Krajinu" u Republici Hrvatskoj. U takvim je zahtjevima, dakako, riječ o suverenitetu BiH, o punom suverenitetu Republike Hrvatske. I još je o nečemu riječ: ako se ne ispune spomenuti zahtjevi, *srpsko pučanstvo neće ništa naučiti za svoju budućnost, neće osvijestiti svoju zločinidbu, neće se ozbiljnije uzdržati srpski mitski univerzum*. A dok je mit glavni prostor kretanja srpske državotvorne misli i stajalište razumijevanja prošlosti, sadašnjosti i budućnosti - trajnije mirna suživota na ovim prostorima nema! Hoće li kazna svijeta - gospodarska i možda vojna - prodrijeti i do nutrine tako oblikovana bića najvećega dijela Srba i Crnogoraca? □